

ACUTE SEGMENTAL GANGRENOUS ENTERITIS

พิชัย อังกอมกลิ่ง *

Abstract

Acute Segmental Gangrenous Enteritis

Pichai Angkoomkliew M.D.

Department of Pediatrics, Buriram Hospital, Thailand

A Summary review of 16 Children having acute segmental gangrenous enteritis admitted at Buriram hospital during April 1988 to April 1992 was reported. The common age group was ranged from 3 to 10 years old with the highest incidence seen in the rainy season (May-August). Symptoms identified were fever, abdominal pain, Abdominal distention. Vomiting. Stool were reddish brown color and had foul smell. Diagnostic measures included the clinical assessments and abnormal abdominal X-ray findings such as paralytic ileus, thickening bowel wall or air-fluid level in small bowel and normal large intestine. Conservative treatment was employed except those who did not improve within 24-48 hours, surgical expose laparotomy would be done. The etiology of this disease is unknown our report revealed a mortality rate of 5 %

บทคัดย่อ

รายงานผู้ป่วยเด็กไทย 16 ราย ที่ได้รับการวินิจฉัยเป็น Segnmental Gangrenous Enteritis ที่พบในโรงพยาบาลบุรีรัมย์ ระหว่างเดือน เมษายน 2530 ถึง เดือน เมษายน 2535 อายุที่พบอยู่ที่สุด คือ 3-10 ปี พบรากในช่วงฤดูฝน (ระหว่าง เดือน พฤษภาคม - เดือน สิงหาคม) อาการที่พบคือ ไข้ ปวดท้อง ห้องခือด อาเจียน อุจจาระเป็นมูกปนเลือด คล้ายเส้น้ำมากและหนืดมาก ในคนไข้ที่ศึกษาส่วนใหญ่จะยังไม่มีอาการร้าว เมื่อมาถึงโรงพยาบาล การวินิจฉัย ใช้อาการทางคลินิกเป็นสำคัญ ร่วมกับการตรวจพบความผิดปกติทางภาพรังสีของท้อง ซึ่งได้แก่ Paralytic ileus ผนังลำไส้หนานมี air-fluid level ในลำไส้เล็กหนึ่งได้ชัดเจน ส่วนลำไส้ใหญ่ปกติ การรักษาให้ดีประจำปีคงโดยทั่วไป

* แพทย์กุ้งงานกุณาราชกร โรงพยาบาลบุรีรัมย์

ยา ถ้าภายใน 24-48 ชั่วโมงอาการและการตรวจพหังซึ่งกันท้องไม่ดีขึ้น จะพิจารณาทำการผ่าตัดช่องท้อง โคงนี้ยังไม่ทราบสาเหตุ ถ้าการรักษาโดยการผ่าตัดเร็วอัตราการหายจะลดลงในรายงานนี้ อัตราตายร้อยละ 6

Acute Segmental

Gangrenous Enteritis เป็นโรคที่มีพยาธิสภาพเหมือนกับโรค Necrotizing enteocolitis ในทารกแรกคลอดซึ่งเป็นได้ทั้งที่คล้ำไส้เล็กและลำไส้ใหญ่แต่โรค Acute Segmental gangrenous enteritis พบพยาธิสภาพอยู่เฉพาะบริเวณลำไส้เล็กเท่านั้น และไม่ได้เป็นเฉพาะแห่งเดียวของลำไส้เล็กแต่จะเป็นเฉพาะส่วนๆ ของลำไส้เล็กโดยมีบริเวณลำไส้ปกติด้านกลางเป็นลักษณะ "ไป บางรายก็เป็นปล้องเดียว บางรายก็พบหลายๆ ปล้อง นอกจากซึ่งของโรคดังกล่าวแล้วยังมีชื่อเรียกต่างๆ กันออกใบอีกด้วย เช่น Acute segmental necrotizing enteritis, Enteritis neorotican, (10) Pig-bel disease (3)

มีรายงานของโรค Acute Segmental Gangrenous Enteritis ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2489 ในประเทศเยอรมันโดยได้เชื่อว่า Drambrand หรือ enteritis neoroticame ซึ่งเข้าใจว่าขณะนั้นสงเคราะห์ โลกครั้งที่สองเพียงฤดูใหม่ๆ ประชากรขาดอาหารการกิน ทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายลดน้อยลง และ humoral immunity ไม่พอ เมื่อได้รับ B-toxin จากเชื้อ bacteria จึงเกิดโรคขึ้น หลังจากนั้นยังมีรายงานโรคดังกล่าวในหมู่ชาว Papua New Guinea โดยใช้เชื่อว่า "Pig-Bel" disease อาการของโรคนี้เกิดขึ้นหลังจากกินเนื้อหมู คำว่า Pig-Bel เป็นภาษาพื้นเมือง แปลว่า อาการไม่สมบูรณ์ท้องหลังกินเนื้อหมู

สำหรับประเทศไทย John T Headington และคณะ (1) ได้รายงานผู้ป่วยรายแรกในปี พ.ศ. 2510 โดยเป็นทั้งพยาบาลเชียงใหม่ ให้เชื่อว่า Segmental infarction of the small intestine and mesenteric adenitis in Thai children หลังจากนั้นพบผู้ป่วยจำนวนมากในจังหวัดพิษณุโลก อุดรธานี เชียงใหม่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบริจังหวัดนครราชสีมา, บุรีรัมย์ ที่ภาคใต้มีรายงานที่จังหวัดสงขลา สำหรับภาคกลางพบน้อยกว่าภาคอื่น ๆ

สาเหตุของโรค

สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคที่แท้จริงยังไม่ทราบแน่นอน เคยมีรายงานว่าพบเชื้อ Clostridium perfringens จากลำไส้ของคนไข้ ได้มีการศึกษาโคงนี้ใน Papua New Guinea ซึ่งประชากรมีภาวะขาดสารอาหารและนักกินมันเทศเป็นอาหารหลัก ส่วนอาหารเนื้อไก่รับน้อย ทำให้เชื่อว่าภาวะที่ทำให้เกิดโรคจะต้องมีองค์ประกอบดังนี้คือ

1. รับประทานอาหารที่มีโปรตีนจำนวนมากเป็นเวลาติดต่อกันนานาน
2. Trypsin activity ของตับอ่อนน้อยกว่าปกติ เนื่องจากขาดอาหารโปรตีน
3. ยังคงมีการรับประทานมันเทศซึ่งมี Trypsin inhibitor ทำให้การย่อยโปรตีนไม่ได้

สมบูรณ์ เมื่อคนไข้กินอาหารที่มีโปรตีนมากแบบปัจจุบันทันด่วน

4. เมื่อได้รับ B-toxin ของเชื้อ *Clostridium perfringens* โดยเฉพาะ Type C จะทำให้เกิดการทำลายเยื่อบุผนังลำไส้ง่ายขึ้น

อุบัติการ

อุบัติการของโวคันในประเทศไทยที่แน่นอนยังไม่ทราบ จากรายงานที่เรียงใหม่พบปีละ 8-10 ราย นครราชสีมาพบปีละ 30 ราย ที่สงขลาพบปีละ 2-3 ราย สำหรับจังหวัดบุรีรัมย์พบปีละ 3-4 ราย โวคันพบในเพศชายมากกว่าหญิง พบรากในเด็ก ช่วงอายุที่พบมากคือ 3-10 ปี พบรากในช่วงฤดูฝน(9,10,11,12,13)

รายงานผู้ป่วยจำนวน 16 ราย ที่พบรากในฝ่ายกุ暮ราเวชกรรณ โรงพยาบาลบุรีรัมย์ ในระยะ 5 ปี

จังหวัด	ชาย : หญิง
เชียงใหม่	3 : 1
สงขลา	1.8 : 1
บุรีรัมย์	1.7 : 1

อายุและเพศ

อายุที่พบบ่อยคือ 3-10 ปี อายุที่น้อยที่สุดที่พบคือ 7 เดือน อายุมากที่สุดคือ 18 ปี พบรากทั้งหญิงและชาย โดยมีอัตราส่วน ชายหญิง ประมาณ 1.7:1 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 อุบัติการของอายุและเพศ

อายุ	เพศชาย	เพศหญิง
0-3	2	2
4-6	2	1
7-9	4	1
10-12	1	0
> 13	1	2
	10	6

ชายต่อหญิง 1.7 : 1

คุณภาพ

พบป่วยในร่างกายดูดูระหง่านเดือน พฤษภาคม ถึงเดือน สิงหาคม ศศ ปี พบ 7 ราย

อาการและอาการแสดง

ผู้ป่วยมักมีไข้แพห์ดี้ด้วยอาการไข้ต่ำเฉลวมาก่อน 2-3 วัน ร่วมกับอาการปวดท้อง ท้องอืด คลื่นไส้อาเจียน บางรายมีด้วยอาการปวดท้องมาก ตัวเย็นกระสับกระส่าย ซึพบรูเบนและร้าว ในต่ออยู่สึก ตัว มีอาการคล้ายโรคไข้เลือดออกจะต้องวินิจฉัยแยกโรคออกจากกันให้ได้โดยเร็วโดยเฉพาะรายที่มี Het สูงและเกล็ดเลือดต่ำ สำหรับของ Het สูง เนื่องจากมีการเสียผลิตภัณฑ์ทางเดินอาหารท้อง และยังมีการเสียน้ำจากการอาเจียนด้วย สำหรับอุจจาระจะมีลักษณะเหลวปนมูกเลือด บางรายเสียคล้ำน้ำมากและมีกลิ่นเหม็นรุนแรง

การตรวจร่างกาย

พบว่ามีไข้สูง ปวดท้อง ท้องอืด คลื่นไส้อาเจียนทุกราย มีอาการขาดน้ำ การบีบตัวของลำไส้ลดลงทุกราย

ตารางที่ 2

อาการ	จำนวน	อัตราอ้อยฉะ
Pyrexia	16	100
Abdominal pain	16	100
Abdominal distention	16	100
Nausea and Vomiting	16	100
Bloody stool	8	50
Mucous bloody stool	3	19
Watery stool	8	50
Mucous stool	3	19

ตารางที่ 3

อาการแสดง	จำนวน	อัตราอ้อยฉะ
Pyrexia > 37.5° C	16	100
Dehydration	16	100
Abdominal distention	16	100
Decrease bowel sound	16	100

Restless	16	100
shock	3	19
Abdominal tenderness	16	100

การตรวจทางห้องปฏิบัติการ (Complete blood count)

Hct เกิน 40 มีเป็นบางราย เม็ดเลือดขาวกิน 10,000 มีอยู่ 9 ราย Neutrophil สูงเป็นส่วนมาก Platelete ต่ำมีอยู่ 2 ราย โดยเฉพาะรายที่ 11 เป็นโรค Aplastic anemia ร่วมด้วย

การตรวจอุจจาระ

พบ Positive Occult blood และ white blood cell ทุกราย

การเพาะเชื้อจากเลือดผู้ป่วยให้ผลลบ

การตรวจและเพาะเชื้อจากอุจจาระไม่พบ

การตรวจทางรังสีวิทยา

การตรวจทางรังสีวิทยาทางช่องท้อง จะข่ายวินิจฉัยโรคนี้ได้ยาก คือ พบ

1. Paralytic ileus ซึ่งพบในระยะแรกของโรค มีการโป่งพองของลำไส้เล็ก
2. มีน้ำในช่องท้อง เนื่องจากมีการสูญเสียพลasmaมากในส่วนลึกลับเรียบร้อยมันจะกันนอกของลำไส้ส่วนที่เป็นโรคนี้
3. อาจพบว่ามีลมในแมงล้ำไส้ส่วนที่เป็นโรค (Pneumatosis intestinalis)
4. ส่วนของลำไส้ใหญ่ จะปิดติด

ตารางที่ 4

Case No.	Hct.	WBC.	N	Band	L	Platele
1	35	8,000	65	7	17	N
2	41	12,000	82	4	14	N
3	33	11,450	23	9	53	M
4	40	11,700	15	14	19	N
5	34	13,000	23	-	70	N
6	39	5,850	45	23	25	N
7	38	13,500	80	20	-	N
8	40	19,500	85	-	10	N

9	41	20,400	83	-	10	N
10	41	9,300	81	-	19	N
11	15	550	9	-	89	
12	34	17,300	92	5	-	N
13	37	12,500	80	-	20	N
14	31	21,000	75	5	10	N
15	28	17,300	81	5	14	N
16	40	10,400	20	1	41	N

การตรวจทางพยาธิวิทยา

จากการตรวจด้วยส่ายอากาศพยาธิ สภาพของโรงค์ือ ส่วนลำไส้ใหญ่จะปกติ พอบพยาธิสภาพเช่นเดียวกันแล้วลำไส้เล็ก ส่วนใหญ่พบที่ Jejunum รองลงมาคือ Ileum จากที่มองเห็นส่วนของลำไส้ที่เป็นโรงค์จะพบ

1. การตรวจของเนื้อยื่นบริเวณผิวของลำไส้เล็ก อาจเป็นลักษณะที่มีเนื้อยื่นมาก จากสีแดงเข้าไปจนถึงสีดำ หรือดำ

2. การตรวจของเนื้อยื่นลำไส้จะเป็นช่วงๆ สลับกับบริเวณที่มีเนื้อยื่นปกติ

3. การตรวจของผนังลำไส้จะเป็นไปทั้ง 3 ชั้น (Serosa, Muscular และ Mucosa) พยาธิสภาพที่ลำไส้มักจะเป็นช่วงๆ กระตัดกระထะโดยมีข้อบกพร่อง แยกจากส่วนปกติอย่างชัดเจน มักพบต่อมน้ำเหลืองบริเวณ Mesentery หัวไป บนโน๒ จำนวนมาก

การตรวจทางกล้องจุลทรรศน์

พบว่าลำไส้เล็กท้องที่มีพยาธิสภาพจะมี Haemorrhagic necrosis และมีการอักเสบ บวมของเยื่อบุลำไส้ที่มีผื่นผิวได้เป็นอยู่บ่อยๆ และขันกล้ามเนื้อของลำไส้ มีเซลล์จากการอักเสบแทรกเข้าไปในผนังลำไส้

การรักษา

เนื่องจากโรงค์ังในทารกสามารถดูดซึมน้ำและน้ำนมได้ดี ไม่มีการรักษาเฉพาะ ดังนั้นการรักษาจึงมุ่งไปในทาง 2 วิธีการ คือ

1. การรักษาแบบประคับประคองโดยใช้ยาปฏิชีวนะเพื่อรักษาเชื้อโรคที่เรียกว่าทำให้เกิดโรงค์ ให้น้ำเกลือทางหลอดเลือดดำ แก้ไขภาวะความสมดุลย์กรด-ด่างใส่ nasogastric tube เพื่อลดอาการท้องอืด การรักษาดังกล่าวถ้าไม่ดีขึ้นภายใน 24-48 ชั่วโมง ก็จะพิจารณาถึงการรักษาอีกที่ 2

2. การผ่าตัดมักทำหลังจากที่รักษาแบบวิธีแรกไม่ได้ผลภายใน 24-48 ชั่วโมง หรือมีไข้สูงซึ่งในกรณีผ่าตัดที่ชัดเจน เช่น ลำไส้ทะลุ การผ่าตัดจะเข้าไปประคบลำไส้ส่วนที่มีพยาธิสภาพด้วยน้ำอุ่น เป็นเวลา 5-10 นาที ส่วนมากผิวสีของลำไส้จะแดงขึ้นแสดงว่าการไหลเวียนของเลือดบริเวณนั้นดีขึ้น ทำให้ไม่ต้องตัดใส่ส่วนนั้นทิ้งไป แต่ถ้าประคบด้วยน้ำอุ่นแล้วไม่ดีขึ้นก็ต้องตัดลำไส้ส่วนนั้นทิ้งไป

भाग ५

Case No.	Antibiotics	Surgery
1.	Ampicillin chloramphenicol	Decompress with Peritoneal lavage
2.	Ampicillin, Claforan, Flagyl	Resection of ileum with end to end anastomosis
3.	Ampicillin Claforan, Flagyl	Warm compression
4.	Ampicillin, Chloramphenicol, Gentamycin	Warm Compression
5.	Claforan, Gentamycin	Warm Compression
6.	PGS, Gentamycin, Claforan	Resection of ileum with end to end anastomosis
7.	Ampicillin, Gentamycin	-
8.	Ampicillin, Gentamycin, Flagyl	-
9.	Chloramphenicol, Gentamycin	Warm Compression with Peritoneal Lavage
10.	Chloramphenicol, Gentamycin, PGS.	Resection of ileum with end to end anastomosis
11.	Ampicillin, Gentamycin, Flagyl Claforan	Resection of ileum with end to end anastomosis
12.	PGS, Chloramphenicol,	Warm compression
13.	PGS, Gentamycin, Chloramphenicol,	Resection of ileum with end to end anastomosis
14.	PGS, Gentamycin, Chloramphenicol	Warm Compression
15.	PGS, Gentamycin, Chloramphenicol	Warm Compression
16.	PGS, Gentamycin, Chloramphenicol	Warm Compression

ผลการรักษา

การรักษาแบบประคับประคองโดยไม่ได้แต่ตัวมี 2 ราย หายดี 1 ราย ตาย 1 ราย สาเหตุที่ตาย เพราะผู้ป่วยได้รับการรักษาแบบประคับประคองอยู่ถึง 4 วันแล้ว

การรักษาแบบผ่าตัดมี 14 ราย ทุกรายหายดีเป็นปกติแต่ว่าระยะเวลาฟื้นฟ่ายังคงกระทึ่งให้กลับบ้านได้ แต่ก็ต้องกินไปปัสสาวะติดทุกวิถีทางยังคงต้องให้การรักษาทางยาต่อไป

ตารางที่ 6

No	of case	recover	%	Dead	%
Conservative	2	1	50	1	50
Surgical	14	14	100	-	-
Total	16	15	94	1	6

วิจารณ์

ในปัจจุบันยังไม่ทราบสาเหตุที่แท้จริงของโรค Acute Segmental Gangrenous Enteritis บางคนเข้าใจว่าเกิดจาก Btoxin ของ Clostridium welchii (C perfringens) หรือเกิดจาก normal flora บางสายพันธุ์ที่เปลี่ยนเป็น Pathogen flora ตัวยานหุ่นนี้บ่งบอกถึงอาการชุ่น บางรายเชื่อว่าไวรัสที่เกิดร่วมกับภาวะขาดอาหารโดยเฉพาะโปรตีน

ในประเทศไทย Acute Segmental gangrenous enteritis พบมากในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบมากในฤดูฝน และส่วนมากพบในประชากรที่อยู่ในเขตทุรกันดารและภูเขา ซึ่งอาศัยข้าวเป็นอาหารหลัก ขาดอาหารโปรตีน

ลักษณะอาการที่สำคัญคือ มีไข้ ปวดท้อง ท้องอืด ถ่ายอุจจาระเป็นมูกเลือด อุจจาระมีกลิ่นเหม็นมาก

หลักในการวินิจฉัย คือต้องคิดถึงไวรัสที่เกิดในคนไข้ที่มีอาการดังกล่าว การถ่ายภาพรังสีของท้องห้องท้อง และการตรวจร่างกาย จะช่วยในการวินิจฉัยโรคได้มาก จากการรายงานของ Murrel⁽²⁾ แบ่งผู้ป่วยออกเป็น 4 กลุ่ม

1. Acute Toxic form

ผู้ป่วยจะแสดงอาการ Acute abdomen, sign of toxicemia ร่วมกับ irreversible shock

2. Acute surgical form

ผู้ป่วยจะแสดงอาการ Acute abdomen แต่ยังไม่มีอาการ shock ถ้ารักษาไม่ถูกต้องจะตามมาด้วยอาการอุดตันของลำไส้ลึก Strangulation, ลำไส้ลึกหดสุญและเกิดเยื่อบุห้องท้องอักเสบ

3. Sub acute surgical form

ผู้ป่วยกลุ่มนี้เป็นภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ที่ได้รับการรักษาหรือไม่เกิด
ผู้ป่วยจะมีอาการอุดตันของลำไส้เล็กเรื้อรัง สำไส้เล็กเต็มแบบ และผู้ป่วยไม่สามารถขับถ่าย
ทำให้การดูดซึมของสารอาหารไม่ดีพอ

4. Mild form

ผู้ป่วยกลุ่มนี้จะมีอาการท้องเสียก่อน ต่อมาจะมีอาการของ Acute abdomen 1-2 วัน แล้วก็
หายไป พวณ์คงเป็นระยะแรกของโครและได้รับการรักษาทันท่วงที

ในการรักษายังไม่มีการรักษาที่ได้ผลเท่านั้นที่ เรายังคงการรักษาเป็น 2 อย่าง คือ การรักษาแบบ
ประคับประคอง ให้ยาปฏิชีวนะตามความเหมาะสม ดูความสมดุลย์ของภาวะ กรด-ด่างในร่างกาย ลด
อาการท้องอืดด้วยการดูดสาย Naso-gastric tube รักษาแบบรักษา ภายใน 24-48 ชั่วโมง แล้ว
ไม่ได้ผล ก็พิจารณาถึงการทำผ่าตัด เพื่อข้าไบไปประคบลำไส้ส่วนที่เกิดพยาธิสภาพด้วยน้ำอุ่น ถ้าลำไส้ไม่
ตื้นหรือตื้นตัวสำหรับน้ำอุ่น ไม่ต้องตัดสำหรับน้ำอุ่น 14 ราย มีอุ่น 9 ราย ใช้วิธีประคบ
ด้วยน้ำอุ่นและถ่ายท้องทันทีได้รักษา ไม่ต้องตัดสำหรับน้ำอุ่น 5 ราย ที่ต้องตัดสำหรับน้ำอุ่นที่เป็นโครทึบไป ตั้งนั้นการ
รักษาผู้ป่วยโครนี้จะต้องดำเนินด้วยความพยายามของผู้ป่วยตลอดเวลา รักษาไม่ดีก็หายใน 24-48 ชั่วโมง ควรรีบ
ทำการผ่าตัดจะทำให้คนไข้มีโอกาสลดลงได้นากขึ้น

เมื่อมีรีบเนื้บเป็นโคร Segmental gangrenous enteritis ของ พฤติสุรา ชุมอุปการ (1.2) กับ¹
ของ โรงพยาบาลบุรีรัมย์²

ดูแลที่พบมากที่สุด ดูดฟันหนามีอันกัน

อาการของโครคล้ายๆ กัน ของโรงพยาบาลบุรีรัมย์ ชาย占อุ้ยเฉลี่ยคล้ายคลึงกับของโรงพยาบาล
หาดใหญ่ 5-10 ปี ของโรงพยาบาลบุรีรัมย์ 3-10 ข้อร้าส่วน ชายหญิง เท่าๆ กัน คือของโรงพยาบาล
หาดใหญ่ 1.8:1 ของโรงพยาบาลบุรีรัมย์ 1.7:1

ผลการใช้ยาปฏิชีวนะคล้ายๆ กัน ยกเว้นทางโรงพยาบาลบุรีรัมย์ไม่ได้ใช้ Steroid เพราะอาการ
คนไข้ shock นิ้วอ้อยกว่าทางโรงพยาบาลหาดใหญ่

วิธีการรักษามีความแตกต่างกันคือทางโรงพยาบาลหาดใหญ่ ใช้วิธีการผ่าตัดเท่าๆ กันวิธีการ
ประคับประคอง แต่ทางโรงพยาบาลบุรีรัมย์ใช้วิธีการผ่าตัดมากกว่าวิธีประคับประคอง ผลการรักษาพบ
ว่าวิธีการผ่าตัดจะได้ผลตีกว่าวิธีการประคับประคอง

คนไข้ของโรงพยาบาลบุรีรัมย์เฉลี่ยอยู่ในโรงพยาบาลประมาณ 12 วัน

ฉันนี้จะเป็นไปได้หากการผ่าตัดเปิดช่องท้องเพื่อข้าไบ Lavage. ประคบสำหรับน้ำอุ่นฯ หรือ
จำเป็นต้องตัดสำหรับน้ำอุ่น รวมทั้งการเปิดช่องท้องทำให้ข้องท้องได้รับอากาศจากภายนอก
ทำให้อาหารโครหายได้ดีขึ้น เนื่องจากเชื้อที่ทำให้เกิดโครนี้เป็นเชื้อ Aerobic bacteria เมื่อได้รับ
ออกซิเจนในอากาศการเจริญของเชื้อจะดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง การประคบ
ด้วยน้ำอุ่นหรือแม้กระทั่งการตัดสำหรับน้ำอุ่นที่จะทำให้วิธีการรักษาด้วยการผ่าตัดได้ผลมากกว่าวิธี
การรักษาแบบประคับประคอง

เอกสารอ้างอิง

1. Meadington J.T.Sathornsumathi S. Sujatanond W. Segmental infarcts of the small intestine and mesenteric adenitis in Thai children Lancet 1967;1:802-6.
2. Lawrence G. Walker PD. Freestone DS. Prevention of necrotizing enteritis in Papua New Guinea by active immunization, Lancet 1979;1:227-9.
3. Murrell T. G C, Roth L, Egerton J, Samells J, Walker PD. Pig-bel Enteritis necroticans Lancet 1966;1:217-22.
4. Robertson J.S. Infantile gastroenteritis Br. Med. J. 1970;3:222.
5. Shann F, Lawrence G.(1979) The medical management of Enteritis Necroticans (Pig-Bel) Papua New Guinea Med. J. 1979;22:24-9.
6. Sukhumpragarn S. Segmental gangrenous enteritis Asian J. Med. 1971;7:
7. Welch T.P. Sumitswan S. Segmental ischaemic enteritis in Thailand Br. J. Surg. 1975;62:716-9.
8. ประชญ์ บุญยงค์วิโรจน์ และคณะ Segmental Necrotizing Enteritis รายงานในที่ประชุมวิทยาลัยแพทย์แห่งประเทศไทย พัทยา ชลบุรี กรกฎาคม 2523.
9. ไพบูลย์ เวชพาณิชย์ บรรจิด ฯ ฯ ริบุกนฤ Acute Necrotizing Enteritis in children วารสารสหกุนเกรท 2522, 18:149-59.
10. ยง ภู่วรวิณ ฯ Necrotizing Enteritis in children วารสารเวชปฏิบัติและการใช้ยา 2531;4: 236-238.
11. ศรีพร ศุขสุกชัยพันธ์, สุวรรณ ชูพิศาลวิโรจน์ Acute Segmental Gangrenous Enteritis วารสารสหกุนเกรท 2526;22:41-6.
12. สุชา ชูบุปการ Acute Segmental Gangrenous Enteritis วารสารสหกุนเกรท 2530;26:49-51.
13. อัมพร นิรัณย์ชัย, ณรงค์ ฉายากุล, สัมภาษณ์ พงษ์พงษ์, Acute Segmental Gangrenous Enteritis วารสารวิชาชีวสัมภាន 2527;3.